NON-OFFICIAL BUSINESS RESOLUTIONS

Full Utilisation of potential resources of Cauvery Waters.

1-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :—"ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿಂದ ದೊರಕುವ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆಯೂ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ ಈ ಸಭೆಯು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ"

Mr. SPEAKER.—Resolution moved :

"That this House recommends to the Government to take all necessary steps to utilise to the full extent the potential resources of Cauvery waters and also to implement all the schemes necessary in this behalf within the Fourth Five-Year Plan period."

Before the Hon'ble Member begins his speech, I would like to know how much time he would require ?

Sri H. D. DEVE GOWDA.—One hour.

Mr. SPEAKER.—Under the Rules, he is entitled only to 30 minutes. If the House agrees to give him one hour, I have no objection. Is it the desire that the Mover of the Resolution be given one hour.

Sri V. S. PATIL.—Sir, where is the necessity to put it to the House ? It is not necessary ; nobody is grumbling. When the occasion arised for extending, if there is any grumbling, at that time the Chair may put it to the House.

Mr. SPEAKER.—That is a good suggestion. The Hon'ble Member may go on for half an hour and then we thall see

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಈ ಖಾಸಗೀ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸತಕ್ಕ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಅಂಕೀಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನವನ್ನು ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ 1924 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗೇ ಆ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದತ್ತ ನಾನೀಗ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತ ದೇಶದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಮಹಾನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿಯೂ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ನದಿಯ ನೀರು ನಮ್ಮ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ–ಹಾಸನ, ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು, ತುಮಕೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು-ಇಷ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಈ ನದಿಯೊಂದು ಜೀವನಾಡಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನದಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯತಕ್ಕಸಂಪೂರ್ಣ ನೀರನ್ನು ಆ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟಿನ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೇ ಹಳೆ ಮೈಸೂರಿನ ಈ 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜನರ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ನಾಳೆ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಶಪಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗಬರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಅವರಿಗೊಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ; ಅವರು ಕಳೆದ ಈ 6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ 16 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ, ಈ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಇವರ ಕೈಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಈ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತಾಳಿರುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಈ ನೀರನ್ನು ಅವಧಿ ಪೂರ್ತಿಯ ತಕ್ಕ ಆ 1974 ರೊಳಗೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಥೋರಣೆಯನ್ನು ತಾಳಿದಂಥ ಧಾಟಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಒಂದು ಶಂಕೆ ನಮಗೆ ಕಾಣಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂಕೀಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರುಜುವಾತುಮಾಡಬಲ್ಲೆ; ಧೃಡಪಡಿಸಲೂ ಬಲ್ಲೆ. ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕ ಅಂಕೀ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ತುಲನ ಮಾಡಿನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಲಸ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆಯಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. 1924 ರಲ್ಲಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗಿದ್ದ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ದೊರೆಕಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತೋರಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿನೋಡಿದರೆ—ಆಗ ಆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದ್ದ ಆಸಕ್ತಿಗೂ ಈಗ 16 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಆಸಕ್ತಿಗೂ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಇಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ನೋಟ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಮಂದವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ ಶೋಚನೀಯವೂ ಉಂಟಾಗಿದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಒಂದನ್ನೇ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳನ್ನೂ ಅವು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 1924 ರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟಾಗಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಈ ರಾಜ್ಯಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿ 16 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದಿದ್ದಾಗ್ಗೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು 40ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿಲ್ಲ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲಾದರೂ ಈ 16 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ? ಇದು ಬಹಳ ಖಂಡನೀಯವಾದ್ದು. ಇನ್ನು ನಮಗೆ ಆ ಕರಾರಿನ ಪ್ರಕಾರ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ 8 ವರ್ಷಗಳು ಮಾತ್ರ. ಆಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಈ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇದನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನವರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಶಪಿಸತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಾಗಬಹುದು. ಆ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟಿನ 6ನೇ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ:

> "It is suggested that the present limitation in regard to the extension of new irrigation as in paragraph 2 above shall hold good for a period of 50 years; at the end of that period it may be subject to reconsideration."

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಈ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ಕಾಗಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಈ 50 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದು ಹೋದಮೇಲೆ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇನೋ ಬಹಳ ಆಶಾವಾದಿಗಳು, ಈ ನದಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೇನು ಒಂದು ಹಕ್ಕಿದೆ ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ 45 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನಮಗೆ ಈ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕು ನಾವು ಅದನ್ನು ಬಳಸಲಿ ಬಳಸದಿರಲೀ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ವಾದದಲ್ಲಿ ನನಗಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮುಂದೆ ಈ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೇನೋ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. 1974ನೇ ಇಸ್ವಿ ಕಳೆದಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಈ 45 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ 1974ರಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೇ ಆಗಲೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೆಲ್ಲಿದೆ!

ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಕೈಲಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೆ 1974 ರವರೆಗೂ ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಥೋರಣೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಖಂಡನೀಯವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಒಂದು ತನ್ನ ದಾಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ ಹೋದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಜನತೆ ಈ ನಡೆಯನ್ನು ಖಂಡನೆ ಮಾಡಿ ಶಪಿಸುತ್ತದೆಂದು ನಾನು

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ ಶ್ರೀವರ್ಣ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. 1974 ರೊಳಗೆ ಕರಾರಿನ ಪ್ರಕಾರ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಐದನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯೊಳಗೆ 17½ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು 1974 ರವರೆಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಐದನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಇನ್ನೂ 18 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಹದಿನೆಂಟು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ ೨ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ 50 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕರಾರಿನಲ್ಲಿಯೇ 42 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿರುವಾಗ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಇವತ್ತು ಯುದ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಸರ್ಕಾರ ಇದಾಗಿದೆ. ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ವಾದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಿಭಾಗ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದಂಥ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಹಿರಿಯ ಮುಖಂಡರಾದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವು ಆಗಿರಬಹುದು. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಪಾತ್ರದಿಂದ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಏಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ದೇಶ ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ, ಮತ್ತು ಹೆಬ್ಬಹಳ್ಳ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಯೋಜನೆ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟಾಗಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಈಚೆಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಹೆಬ್ಬಹಳ್ಳ, ಮತ್ತು ನುಗು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಒಟ್ಟು ಪೊರ್ಜೆಷಿಯರ್ ನುಮಾರು 52 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ 17 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ 25 ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ವಿಎಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ 47-50 ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಂತಹ ರಿಜರ್ವಾಯರ್‌ನಿಂದ ಕೇವಲ 25 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ, ಶಕ್ತಿ ಏನಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕರಾರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಐದು ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು 45 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಐದು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕರಾರಿನ ಪ್ರಕಾರ ಬರತಕ್ಕದ್ದಿವೆ. ಅವುಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ ಹೇಮಾವತಿ, ಕಂಬದಕಡ, ಸುವರ್ಣಾವತಿ, ಯಗಚಿ, ಜಲಾಶಯದ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತೀರ್ಥ ಜಲಾಶಯದ ಯೋಜನೆ. ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಕೇವಲ 24 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಗೆ ಇವರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಇಭಾಗವಾಗಿ ಒಡೆಯ ಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಇವರ ಮನಸ್ಸು.....

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 42 ವರ್ಷಗಳೆಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದುದೆ 1947ನೆ ಇಸವಿ. ಕೇವಲ 17 ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಈ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕರಾರು ಆಗಿರುವುದು 1924ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನುಮಾರು 17 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಹೋಗಿದೆಯೇ? ಈ 24 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಇನ್ನೂ ಅಂಬೆಗಾಲು ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಜವಾಗಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಗೌರವವನ್ನು ತರತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ನ್ಯಾಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ 24 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಅದರ ನೆಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದು ಮುನೆಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಹೋಗಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ 24 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ರಾಜಕೀಯ ತನ್ನವೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು 21 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯಷ್ಟು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕರಾರನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದುವೇಳೆ 1974ನೇ ಇಸವಿಯ ಕರಾರಿನ ಕಾಲಕಳೆದರೂ ನಮಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಏನು ಈ ಕರಾರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಒಂದು 45 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಜೊತೆಗೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಶೇಕಡ 10 ಭಾಗದ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಸಹ ನಮಗೆ ಒದಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಿಳಿಕೆಯಿಂದ ಶೇಕಡ 60 ರಷ್ಟು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಏನು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನೀರಿನ ಪಾಲನ್ನು ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಾನ್-ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಜೋನಿನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ 19 ನದಿಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ, ಹಾರಂಗಿ, ಅರ್ಕಾವತಿ, ಗುಂಡಾರ್, ತಾರಕ, ಉಡುತೊರೆಹಳ್ಳ, ಪೊಚೆಹೊಳೆ, ಕಬಿನಿ ಪಿಕಪ್ಪು, ತಚ್ಚೆಹಳ್ಳ, ಹೆಬ್ಬಹಳ್ಳ, ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ನಾಗರ ದೊಡ್ಡಕೆರೆ ದೊಡ್ಡಹಳ್ಳ, ಹೆಬ್ಬಹಳ್ಳ ಜಲಾಶಯದ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಯಗಚಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ವೇದಾವತಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸುವುದು ಹೀಗೆ ಈ ಒಂದು ನಾನ್-ಅಗ್ರೀಮೆಂಟ್ ಜೋನಿನಲ್ಲಿ 13 ರಿಜರ್‌ವಾಯರ್‌ಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಉಪನದಿಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ದೊರಕುವ ನೀರು ಕೇವಲ 34 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಯಷ್ಟಿದೆ. ಆ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆ.ಆರ್.ಎಸ್., ನುಗು, ಕಪಿಲ ಮತ್ತು ಹೆಬ್ಬಹಳ್ಳ–ಈ ನಾಲ್ಕು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಆ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಕೇವಲ 25 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯಷ್ಟು ನೀರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳಿಂದ. 45 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯಷ್ಟು ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ನಾನ್-ಷೆಡೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳಿಂದ, ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ 13 ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 34 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು 1974 ರೊಳಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಇವೊತ್ತು ಪ್ರಾಯಶಃ ಈ ಎಲ್ಲಾ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 3 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಅಥಾರಿಟಿಟೇವ್ ಆಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. 176 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆಯೇ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಸುಮಾರು ನೂರಾರು ಜನ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪ್ಲೊಮೋ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್‌ಗಳು ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಜನತೆಯಿಂದ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮನಸ್ಸು ಏತಕ್ಕೆ ಹರಿಯಿಲಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನೀವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದರುವಂತಹವರು ಯಾರೋ ಅವರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಅವರು ಈ ಒಂದು ಟೆಂಪೋವನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 176 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಟೆಂಪೋವನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? 176 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜನ್ನು 1974ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಏನುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ನಾನುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 1964-65ನೇ ಇಸವಿಯ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ

ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ರಾಜ್ಯದ ಇಬ್ಬಾಗದ ಮಾತು ಬೇಡಿ ಎಂದು. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಾ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏನು ನೋಡಿನಿಂದ ಅವರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರೋ ಆ ನೋವನ್ನುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಚುಚ್ಚು ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ನಾನು ಇಚ್ಛೈಪಡುತ್ತೇನೆ. 1964 65 ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಿರಿವಿ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಆರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ, ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಇದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? ಇದು ಯಾವ ಕಂಡೀಷನ್‌ನಲ್ಲಿದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ ಏಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೈಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೂರನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರದೆ ಇರುವ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ನಿನ ಯೋಜನೆಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯಲು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ತಮ್ಮಲ್ಲ ಬೇದ ಭಾವನೆ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಎಷ್ಟು ತಡವರಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಂತ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ನಿನ ಯೋಜನೆಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಪಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಘೋರಣಿ ಏನು ಎಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆ ಏಕೈಕ ಮುಖಂಡರಾದ ತಮ್ಮ ಮುಖಂಡತ್ವವನ್ನು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಂಕವನ್ನು ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಹೋಗ ಬಾರದು ನಾನು ಮನನೊಂದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಏಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಜೀವನಾಡಿಯಾಗಿರುವ ನದಿಯ ನೀರಿನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೈಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಇದೆ, ತಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಥವಾ ತಾವು ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ರಾಜಕೀಯ ಇದೆ ಎಂದು ತಾವೇ ಈ ಸಭೆಯೊಳಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೂರನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಯಶಃ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗಿಂತ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ರೆಮ್ಯುನರೆಟೀವ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಂತ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲು ಇದ್ದಂತಹ ಒಂದು ಎಸ್ಟಿಮೇಟನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಅದನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಅಣೆ ಕಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಡ್ಯಾಮ್ ಹಾಕುವ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನ ಏತಕ್ಕೆ ಹರಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಲು ನಾನು ಇಚ್ಛೈಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಾನು ನೊಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನುಚ್ಚು ನೂರಾಗುವ ನಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದ ಮೇರೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 2,000 ಎಕರೆ ಕಾಫೀ ತೋಟವನ್ನು ಉಳಿಸುವ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕಾಫಿ ತೋಟದ ಮಾಲೀಕರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೋ ಅವರ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅವರ ನಂಸಾರದ ಹಿತಚಿಂತನೆಯಿಂದ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕಾಫೀ ತೋಟದವರ ಪ್ರಭಾವದ ಕಡೆ ತಮ್ಮ ಗಮನ ಹರಿಯಿತ್ತೇ ಹೊರತಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 5 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇರಿಗೇಟ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾವ್ಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಗಮನ ಹರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಯೋಜನೆಯ ಅಂದಾಜನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ 85 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅದರಲ್ಲಿ 35 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಫಲವನ್ನು ಊಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಂಸಾರದ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನ ಹರಿಯಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಆಡಳಿತ ನೂತ್ಯವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ನರ್ಕಾರದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ, ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

1-30 P.M.

ಹಾರಂಗಿ ವಿವಾದವೇನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನಾನು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಛೇಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಇನ್ನೂ ಚೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಕೆಲನ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತ ಬರೋಣ, ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮಾಧಾನವಾಗಿ ಇರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕಾಫಿ ತೋಟದ ಮಾಲೀಕರನ್ನು 10-20 ಕುಟುಂಬಗಳವರನ್ನು ಉಳಿಸುವುದ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿನಬೇಕಾಗಿತ್ತೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡು ಸಾವಿರ ಕಾಫಿ ತೋಟದ ಬೆಲೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು. ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಪರಿ ಹಾರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕಾಫಿ ತೋಟವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದು ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಪರವಾಗಿಯೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 35 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು; ಹರದೂರು ಬಳಿ 125 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಈಗ ಹುದಗೂರು ಬಳಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ನರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ.

ನರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಕಂಬದಕಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅದ ರಿಂದ 5 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು 45 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ 24 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು 21 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ 11 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಕಂಬದಕಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನರ್ಕಾರ ದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ರೀತಿ 11 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಕಂಬದಕಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಾದರೂ ಇದನ್ನು ತಿಳಿನಬೇಕು. ಕಂಬದಕಡ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ನಾಲೆಗೆ ನಾಕಷ್ಟು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಸಿಕ್ಕುವು ದಿಲ್ಲ. ಹಾರಂಗಿ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ತೆಗೆಯುವ ಬಲಭಾಗದ ನಾಲೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟೂ ಇರುವುದ ರಿಂದ ಕಂಬದಕಡ ಎಡಭಾಗದ ನಾಲೆಗೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಓವರ್‌ಲ್ಯಾಪ್ ಆಗು ತ್ತದೆ. ಕಂಬದಕಡದಲ್ಲಿ 11 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಲಭಾಗದ ನಾಲೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೈಲೇಜ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿನುತ್ತೇನೆ.

ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ದೇವಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಡ್ಡಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸರಿ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಕೊಡಗು ಎಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಆತಂಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದವು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೂ ಸಹ ಹಾರಂಗಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು 120 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹರದೂರಿನ ಬಳಿ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಹಾರಂಗಿ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಇನ್ನೂ ಎತ್ತರಿಸಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದಂತೆ 180 ಅಡಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ 40 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾನಿಬ್ಬೆ ಇರುವ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿ ನುಳ್ಳು ಇದ್ದರೆ ನನ್ನ ಸದಸ್ಯತನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹೋಬಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತರಹ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದರೆ 30-40 ಅಡಿ ಆಳ ಹೋದರೂ ನೀರು ಬರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕಾಫಿ ತೋಟವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಹತ್ತಾರು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು 40 ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಬಲಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿಗೆ ಒಳಪಡುವ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ. 1974ರ ಒಳಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಅವಸರದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಬೀಳದೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು 180 ಅಡಿ ಕಟ್ಟಿ, 120 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಕಟ್ಟಿ ಕೊನೆಗೆ 100 ಅಡಿ ಆದರೂ ಕಟ್ಟಿ. ಇದರಿಂದ ಬೇಗ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಮುಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಚೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಚೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬೇಗ ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡು ಇದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಶಿಲೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಶಿಲೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೆ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವೇ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಅದನ್ನೊದಗಿಸಲು, ಅದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದು ಬೇಡ ಒಂದೇಸಾರಿ ಪೂರ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಂತ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇರೆ; ಆದರೆ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. 1974 ರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪೂರ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದ ಕೊಂಡು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಚೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

[Mr. Deputy Speaker in the Chair.]

ಯಗಚಿ ಡೈವರ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇದರಿಂದ ನಲವತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳವರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೇವಲ ಈ ನೀರನ್ನು ಡೈವರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ವಾಣಿ ವಿಲಾಸ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಯೋಚನೆಯಿದ್ದರೆ, ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಜೇಲೂರಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುವ ಭಾಗ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೊಳಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಇದರಿಂದ ಒದಗತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 186 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರು ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯುತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ, ಅಂದಾಜು ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ, ನಾಕಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಆಸಕ್ತ ವಹಿಸಬೇಕು. 1974ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯೊಳಗೆ ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯಗತವಾದರೆ ಸುಮಾರು ಏಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಜನರ ಜೀವನಾಡಿ; ಇದರ ಪೂರ್ಣ-ಫಲ ಜನರಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕು. ನಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದಾದ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು)—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, 1924ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮದರಾಸು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಆದ ಕರಾರಿನಂತೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದವರು ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪನದಿಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 45 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ; ಮತ್ತು ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಉಪನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಣೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪನದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ, ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ ಮತ್ತು ಗೊರೂರು ಬಳಿ ಹೇಮಾವತಿ ಈ ಮೂರು ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ 45 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೊಂದು ಸಂದೇಹವಿದೆ. 1974ಕ್ಕೆ ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ವಾಯಿದೆ ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ 45 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಇದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕರುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ನನಗುಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಮದರಾಸು ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ 1924ರ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಈ ಹೊತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಆಯಾ ಸರಕಾರದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಈ ನೀರನ್ನು ಗೊತ್ತಾಗಿರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇವರು ಹಿಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಯ ನನಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಈ ಮೂರು ಜಲಾಶಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರಂಗಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಮೀನನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೆ ತರುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಹಾರಂಗಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರದವರು ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹರದೂರು ಬಳಿ ಅಣೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಅನುಮತಿ ದೊರಕಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಅನುಮತಿ ದೊರಕಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ದೊರಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಕೆಲವು ತಕರಾರುಗಳು ಬಂದು, ಮೊದಲು ಹರದೂರು ಬಳಿ ಸೈಟನ್ನು ಆರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಣೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದುದು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಹರದೂರು ಮತ್ತು ಹುದಗೂರು ಎರಡು ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಅಂಕ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಮೊದಲಿನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಹರದೂರು ಬಳಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಐದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶ 5,010 ಎಕರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರ ಒದಗಿಸಿರುವ ಅಂಕ

ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಖಾನಗಿಯವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನು 4,566 ಎಕರೆ ಇದೆ. 1,071 ಎಕರೆ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಭೂಮಿ ಇದೆ. 2,000 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಡ್ರೈ ಕಂ ವೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಇದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮ ಒಂದೇ ಒಂದು ಇದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಪ ೂರು ಕು ಂಬಗಳು ಇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಷ್ಟ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕಡೆಸಹ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶ, ಖರ್ಚು, ನೀರಾವರಿಯಾಗುವ ಭೂಮಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಆಪಾರವಾದುದು. ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿಯಾಗತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯೂ ಇಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಈಚೆಗೆ ಹುದುಗೂರು ವತ್ತು ಹರದೂರು ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಪಿಕ್-ಅಪ್ ಹಾಗು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಡ್ಯಾಂ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ 81,000 ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ 1,558 ಎಕರೆ ಇದೆ ಅಂದರೆ 3,000 ಎಕರೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರಾವರಿಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ 25 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ. ಇದು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅನಾಹುತವಾಗಬಹುದಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಫಲ ಕಡಿಮೆ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ, ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. 5 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಟರ್ನ್ ಒರಿಜಿನಲ್ ಸ್ಕೀಂನಿಂದ ಬರತ್ತದೆ. ಈಗ ಬದಲಿಸಿದ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಎರಡು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ನುಮಾರು 3.5 ರಿಟರ್ನ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನೀರು ಶೇಖರಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮೊದಲಿನ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹರದೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ 12.4 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದಿದೆ. ಈ ಅಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 4.5 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರು ಶೇಖರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. 1924 ರಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡಿ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇತ್ತು. ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದಂತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 12.4 ಟಿ. ಎಂ ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವಂತೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳುಳ್ಳ ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗತೆಯಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದರಡು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪೇಜನ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್, ಡಾಲರ್ ಅರ್ನಿಂಗ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಾದರೂ ಭತ್ತ, ಕಬ್ಬು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕಾಫಿ ತೋಟದಿಂದ ಸಂಪಾದನೆ ಯಾಗುವ ಡಾಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಭತ್ತ ಗೋಧಿ ಮುಂತಾದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು. ಕಾಫಿ ತೋಟ ಮುಳುಗಡೆ ಆಗುವುದರಿಂದ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ದುಡ್ಡು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡಬಹುದು. ಅವರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲ ಬಡವರ ಹಾಗು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಸ್ಕೀಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಬಡವರ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗೌಡ)

ಇನ್ನೂ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೇಮಾವತಿ, ಕಂಬದಕಡ, ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ, ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾಗಿ, ಮೂರನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಹೊರಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ, ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಭೀತಿ ಹುಟ್ಟಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಾಯಿತು. ಈಚೆಗೆ ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾದ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೆ ಎನ್ನುವುದು ಅನುಮಾನದ ವಿಚಾರ. ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹಾರಂಗಿ ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇನೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಲೆಜಿನರ್ ಸ್ಯೆಟಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲು ತಮ್ಮದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. 190 ಅಡಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ ಎನ್ನುತಿದ್ದಾರೆ. 120 ಅಡಿ ಈಗ ಕಟ್ಟಿ; ಆಮೇಲೆ 190 ಅಡಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ; ಇದರ ವಾಟರ್ ಆಕ್ಷನ್ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು 190 ಅಡಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಯ ಜನಗಳದ್ದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು.

2-00 P.M.

ಇನ್ನೊಂದು ಅನುಮಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವರು ಲೇಪ್ರೀಪಲ್ ಅಲ್ಲ ಕೆಲವರು ಇಂಜನಿಯರುಗಳು 4.5 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು 80 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ, ನೀರು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆರು ತಿಂಗಳೂ ನೀರು ನಪ್ಪೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೊನೆಯ ತಿಂಗಳು ನೀರು ಸಾಕಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, 4.5 ಟಿಎಂಸಿ ಫೀಟ್ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಫ್ಲೋವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಫ್ಲೋವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, 80 ಸಾವಿರ ಎಕರೆವರೆಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಕೇಳಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣರಾಜನಾಗರ, ವಗೈರೆಗಳಿಗೆ, ನೀರು ಸಾಲದೆ ಬರಬಹುದು ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ಶಂಕೆಯನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಜ್ಞರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಈ ಸಂದೇಹವನ್ನೂ, ಪಾಯಿಂಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡಿದ ಧಾಟಿ ನೋಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡವರ ಜಮೀನುಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಬಡವರ ಜಮೀನುಗಳಿದ್ದರೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ ಎನ್ನುವ ಹಾಗಿತ್ತು. ಅಪ್ಪರ್‌ಕೃಷ್ಣ ಆಲಮಟ್ಟಿ ನಾರಾಯಣಪುರದ ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಸಾವಿರಾರು ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲ ಬಹಳಜನ ಬಡವರ ಜಮೀನುಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಿಡುವುದಕಾಗುತ್ತದೆಯೆ? ಅದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಯೋಜನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವವು. ಇಂಥದ್ದು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇಂಥದ್ದು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಲ್ಲ, ಅದರ ಫೀಸಿಬಿಲಿಟಿ ಮುಖ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ವಾಕ್‌ನರಣಿಯನ್ನು ಫಾಲೋ ಮಾಡಲಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು, ನೀವು ಸ್ಯೆಟನ್ನು ಚೇಂಜ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಗಿನ ಜನಗಳಿಂದು ವಿರೋಧ ಬಂದಿದೆ. ಕಾಫಿತೋಟಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಬ್‌ಮರ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತವೆ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸ್ಯೆಟನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಅಂತ ಆ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿಲ್ಲ; ಅದು ನಿರಾಧಾರವಾದುದು. ಜಮೀನು ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೋಗುವುದು, ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುವುದು, ಆ ಕಾರಣ ಪ್ರಭಲವಾದುದಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ತಜ್ಞರು ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಬಂದಾಗ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ; ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿತ್ತು, ಅವರು 3 ಸ್ಯೆಟುಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಓದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಕ್‌ಲೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ: It will thus be seen that the Harangi Project is most economic from the point of view of submergence of land villages, displacement of personnel, etc., as compared with other projects

of magnitude in Mysore." ಆಮೇಲೆ ಈ 3 ಸೈಟುಗಳನ್ನೂ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಅಡ್‌ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "Hardur site was selected site as the best for storage dam on considerations of economy, technical suitability, extensive command and minimum submersion." ಇಷ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದು : The name of the brochure is "A Note on the salient features of the Irrigation Projects included in the Third Five Year Plan for the utilisation of the waters of Cauvery, Hemavathi and Harangi Rivers."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Is it a Goverament publication ?

Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA.—Yes.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾನು ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗೌಡ.—ಹೇಮಾವತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಲಾಭದಾಯಕವಾದಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಅಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ರಾಜಕಿಂತ ಲುಕ್ಸಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಸಬ್‌ಮರ್ಷನ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಟು, ಇರ್ರಿಗೇಟ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ಕಂಪೇರ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದದ್ದರಿಂದ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಅಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಇವೆ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ, ಮಲಪ್ರಭಾ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಮ್ಮೆಯೆ ಕೈಗೆಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಗಮಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 300—400 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನನ್ನದು ಒಂದು ಸಲಹೆ. ನಮ್ಮನೆ ಕೆಲಪೊಂದು ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿವ್ವೇವೆ, ಯಾವಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ರಿಟರ್ನು ಬರುತ್ತದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಹಾರಂಗಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಂಡರೆ, ಹಾರಂಗಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಂಡರೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಬಹಳ ವರ್ಸ್ಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಾಗಿ, ರಿಟರ್ನ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ಡ್ ಪೇನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಕೆಗಳ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಿಗಧಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪೂರೈಸಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವೆನೇಂದರೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ, ಅದರ ಕೆಳಗಡೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಕಲ್ಪನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯವೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಮೀನುಗಳು ನೀರಾವರಿಗೆ ಬಂದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು, ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನ ಜನರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಪುನರ್‌ವಸತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಅದರಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಆದು ಫಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಮತ್ತು ಅವರು ಆ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ

(ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗೌಡ)

ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೋ ಅಷ್ಟೂ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗೋರೂರು ಆಗಲಿ, ಹಾರಂಗಿ ಆಗಲಿ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ವಸತಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿ ಹರಿಯತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಬಂದಿರತಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಿಲಿಮಿನರಿ ವರ್ಕ್ಸ್ ಎಂದರೆ ರೋಡ್ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಈ ಹಣದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆರಂಭಶೂರತ್ವ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಜನರಿಗೆ ಇದ್ದ ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ, ಅಕ್ಸೀಸಿಷನ್‌ಗೆ ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೇ ಕೆಲವರನ್ನು ಆ ಜಾಗದಿಂದ ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ನಾವು ಅಲ್ಲಗೆ ಹೋಗಿ ಈಗ 15 ದಿವಸದ ಕೆಳಗೆ ಸಾಕಾರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದವರು, ಸರ್ಕಾರದ ಜಮೀನು ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಗೋಮಾಳ ಇದೆ—ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಾದರೆ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಾದರೆ ಆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಒದಗಿಸುವವರೆಗೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರನ್ನು ಕೂಡ ಕಂಡಿದ್ದೆವು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಆ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿದೆವು. ಹೇಮಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವವರು ಅದರಿಂದ ಲಾಭ ತಡೆಯುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟ ಅವರಿಗೇನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ? ನೀರು ಪಡೆಯತಕ್ಕವರು ಅವರು ಸುಖ ಹೊಂದತಕ್ಕವರು ಅವರು ಅದರೆ ಅದರ ಕಷ್ಟನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಅಷ್ಟೆ ಏಕ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಅನ್ನೂ ಕೂಡ ಈಗಲೇ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೇನೋ ಬಹಳ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು, ಅದೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ತಿಪಟೂರಿನವರಿಗೂ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಹೋಗಲಿ, ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಖಚಿತವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮುಳುಗಡೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಅದರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ನೋಡೋಣ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಹೇಮಾವತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಗೋರೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ 35 ವರ್ಷದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. 30 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಸರ್ವೆ ಆಯಿತು. ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಬಂತು ಆಗ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗಲೂ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂತು ಆಗಲೂ ಕೈಬಿಟ್ಟರು ಅದರ 30—40 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲಾ ಮುಳುಗೆಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನೇಕರು ಆಗಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಬಂದೊ ಬಸ್ತನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರು. ಸೆಮಿ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲದ್ದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಂಪದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಆಲೂರು, ಸಕಲೇಶಪುರ ಇವುಗಳು ಬತ್ತದ ಕಣಜ ಆಗಿತ್ತು ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವತ್ತು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮುಳುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಾಳು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಜಾಗವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಡು ಇದೆ. ಗೋಮಾಳ ಇದೆ. ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಆ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಇಲ್ಲ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಷ್ಟರು ಉದಾರಿಗಳು. ಯಾರು ಮುಳುಗಡೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ಯಾರು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ಆ ಜನಕ್ಕೆ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪುನರ್ ವಸತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡದೇ ಅವರಿಗೆ ಪುನರ್ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ವೀಜಾಪುರದ ಫಾರೆಸ್ಟ್, ದಾಸನ ಫಾರೆಸ್ಟ್, ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಫಾರೆಸ್ಟ್, ಗೊಬ್ಬಳ್ಳಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್, ಹೊಂಗೇನಹಳ್ಳಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್, ಹಂಚಿಕಳ್ಳಿ ಕಾವಲು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಿರಾಶ್ರಿತರಾರು ಕುಟುಂಬಗಳವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಆದ್ಯ

ಕರ್ತವ್ಯ. ಇಲ್ಲ ಜಪೊನನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ನೂರಾರು ಮೈಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚನ್ನು ಅವರು ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಗೌಡಯ್ಯ (ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಈ ಖಾಸಗೀ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಸೇರಿಸುವಾಗ ಪ್ರಾಯಶಃ 1924ನೇ ಇಸವಿಯ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಬಯಲು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದ ಬಯಲು. ಅದರ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಸುಮಾರು 12,805 ಚದುರ ಮೈಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನದಿಗಳು ಉಪನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ನದಿಗಳು ಉಪನದಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರಿ ಬಯಲಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಗುರ್‌ಹಾಟ ಕಮೀಷನ್ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಯಾವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ನಂಗ್ರಹಣೆಯೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಟೀಕೆ ನಮ್ಮ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಬಯಲು ಮತ್ತು ಉಪನದಿಗಳಿಗೂ ಕಂಡು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಗುರ್‌ಹಾಟಿ ಕಮೀಷನ್ ಅವರು ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಗಳ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪನದಿಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಉಪನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಅದರ ಉಪನದಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿಅಂಶ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿಅಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಂಡವನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಪನದಿಯಲ್ಲೂ ಈಗ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು, ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು. 1961ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರವಾಹ ಬಂತು. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಉಪಯೋಗವಾಗದೆ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸು ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮೆಟ್ಟೂರು ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಯೋ ಅದರ ಮೂರರಷ್ಟು ನೀರು ಪೋಲಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮೆಟ್ಟೂರು ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಕೆಪ್ಯಾಸಿಟಿ ಇರುವುದು 95 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಆಗ ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ಇದುವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ತಿಳಿದಮೇಲೆ ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಗಳವರೆಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ನಾವು ಮದ್ರಾಸು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ನೀರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು 1924ರ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾವು ಮದ್ರಾಸಿಗೆಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಎಷ್ಟು ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಗಡಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿಗಿರುವ ಗಡಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಶಿವನಸಮುದ್ರ ಇಂಥ ಅಯಕಟ್ಟು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿ ತಂಡವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. 1924ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಪೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ರಿವರ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ನದಿಗಳು ಕಾವೇರಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ, ಹೇಮಾವತಿ, ಕಪಿನಿ, ನುವರ್ಣಾವತಿ, ಯಗಚಿ ಹೊಳೆ—ಈ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೂ ಡೈವರ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಪ್ರತಿದಿನ ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಡೈವರ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದಿರುವಾಗ ನಾವು ಈ ನದಿಗಳಿಂದ 1974ನೆಯ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ 45 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೇವೇಗೌಡರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 1924ರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದವಾಯಿತು, ಅಲ್ಲಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ 45 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎನು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಗೌಡಯ್ಯ)

ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಠಿಣವಾಗಿಯೇ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆಮಾಡಿದರು. ನುಗು ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಐದೂವರೆ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರ ಕಪಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಹೆಬ್ಬಳ್ಳ ಪಿಕಪ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿದರೆ 20 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ 25 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನುಪಯೋಗಿಸಲು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಇಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇದೆ ಕಂಬದಕಡ, ಹಾರಂಗಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೊಡಗು ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಸೇರಿದಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. 1956 ಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅವು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೇಮಾವತಿ, ಕಪಿನಿ, ಸುವರ್ಣಾವತಿ ನದಿಗಳು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದುವು. ಆ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ 1924 ರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಏನೂ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿಲ್ಲ; ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಮಹಾ ಜನತೆ ಬಹಳ ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಸೇರಿದರು; ಅವರು ಬಹಳ ಉದಾರಿಗಳು, ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳು, ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದೇಶಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಅದರಿಂದ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಉದಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸೇವೆ ಮಾಡಿರುವ ಜನರ ಪರವಾಗಿ ನಾವು ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾರಂಗಿಯ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಂಬದಕಡದ ಹತ್ತಿರ ಅಥವ ಹೊಸಪಟ್ಟಣದ ಹತ್ತಿರ 20 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನುಪಯೋಗಿಸಲು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ ಜಲಾಶಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೊಡಗಿನವರ ಮೇಲೆ ಇದೆ, ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಯಾವರೀತಿ ಅವರು ದೇಶಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಆದೇರೀತಿ ಇಲ್ಲೂ ಸಹ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಕನ್ನಡನಾಡನ್ನು ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಾಡನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಹಾರಂಗಿ ಜಲಾಶಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ವಾದವಿವಾದಗಳೆದ್ದಿವೆ. ಕೊಡಗು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾಂತವಾಗಿದ್ದಾಗ ಮೂರು ಕಡೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆದು ಹರದೂರಿನ ಹತ್ತಿರ ಜಲಾಶಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು , ...

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಗೌಡಯ್ಯ.—ಇನ್ನೂ 20 ನಿಮಿಷವಾದರೂ ಬೇಕು.

2-30 P.M.

ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಣ್ಣ ಒಂದು ಜಲಾಶಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೊಡಗಿನವರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರೇ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಹಾರಂಗಿ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಹುದ್ಲೂರು ಎಂಬಲ್ಲಿ 207 ಅಡಿಗಳವರೆಗೆ ಒಂದರ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ 12·4 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಫೀಟು ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಐದುಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆವರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಕೆಲವು ಮುಖಂಡರುಗಳು ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದ ಭೂಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಳುವಳಿಯನ್ನೇ ಹೂಡಿದರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದವರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಅಂಡ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರೆಗೆ ಇದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು

ಮತ್ತು ಆಗ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮಾಪನ ಬಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಹರದೂರು ಬಳಿ 120 ಅಡಿಯ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4·5 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹರದೂರು ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಪಿಕ್‌ಅಪ್‌ನ್ನು ಸುಮಾರು 90 ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀರನ್ನು ಡೈವರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ತರಹ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ. ನದಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹರಿಯುವ ನೀರು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಪೋಲಾಗದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ. 12·4 ದಶ ಲಕ್ಷ ಘನ ಅಡಿಯನ್ನು ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದರೂ ಈಗ 102 ಅಡಿಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನೂ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಅದರಿಂದ ಬರುವ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮೆಟ್ಟೂರು ಡ್ಯಾಂನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯಿಂದ ಬರುವ ನೀರು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಪೋಲಾಗಿ ಹೋಗುವ ನೀರನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಿಂದ ಬಂದ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಅದು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಪೋಲಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಈ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನೀರಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಹರದೂರುಬಳಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿ 12·4 ಸಾವಿರ ದಶಲಕ್ಷ ಅಡಿ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆಮಾಡಿ, ಹಾಗೇ ಹುದ್ಲೂರು ಬಳಿ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿ 4·5 ಸಾವಿರ ದಶಲಕ್ಷ ಅಡಿಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿನ ಕಡೆಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಜ್ಞರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊಸದಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ನೀರು ಎಲ್ಲಿ, 80,000 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ? ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ ಸಾವಿರ ದಶಲಕ್ಷ ಘನ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ನೀರಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಸುಮಾರು 5,000 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಿಗಬಹುದು, ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು 28 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಬಹುದು? ಹಾಗೆ ಈ ಪ್ರಕಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 12·4 ದಶ ಲಕ್ಷ ಘನ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ನೀರಿನ ಶೇಖರಣೆಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಭರವಸೆ ಇದೆ? 60,000 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಬರಬಹುದು, ಆದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಇದೆ, ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬಂದಾಗ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಲೆಬಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಪ್ರಕಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡದೇ ತಜ್ಞರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಬರುವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪುವುದು ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬನಪ್ಪ.—ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಡಾ॥ ಕೆ. ಎಸ್. ಗೌಡಯ್ಯ.—ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಅಣೆಕಟ್ಟಾಗಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸರಕಾರದ ಅರ್ಡರುಗಳನ್ನೇ ಬದಲು ಮಾಡಬಹುದು, ಇದನ್ನೂ ಅದರಂತೆ ಯೋಚಿಸಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಯಾವ ಜನರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗಬಾರದು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಯಾವ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡದೇ ಎಲ್ಲರೂ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ತಲೆ ಬಾಗಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಹಾರಂಗಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಾವೇರಿ ನದಿಗಾಗಿ ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕಂಬದಕಡದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಯಾರಾಗಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ 5 ಸಾವಿರ ದಶಲಕ್ಷ ಘನ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದೂವರೆ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು

(ಡಾ|| ಕೆ. ಎಸ್. ಗೌಡಯ್ಯ)

ಸಿಗುವುದೂ ಕಷ್ಟ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ 19 ಸಾವಿರ ದಶಲಕ್ಷ ಅಡಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಏನಿತ್ತು ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದೇ ನಾದರೂ ಸುಮಾರು 65 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ನೀರವರಿಗೆ ಒಳಪಡುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆಗ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅದೇ ರೀತಿ ಆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತೀರ್ಥದ ಬಗ್ಗೆಯೂ 176 ದಶಲಕ್ಷ ಘನ ಅಡಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ನಮ್ಮ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಅಂಕೀ ಅಂಶಗಳೆ ರ್ಲಾ ಸರಿಯಂತಲೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ನೀರಿನಂಶ 176 ಅದೂ ಆಗಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೆ 200 ಅದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಜ್ಞರಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಪ ತ್ತನ್ನು ನಾವೇ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಆಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬನಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ)—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನಿಂದ ದೊರಕುವ ಸಾಧನಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆಯೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ ಈ ಸಭೆಯವರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಈ ಸಭೆಯು ಮುಂದಿಡಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಇತರೇ ಎಲ್ಲ ನದಿಗಳ ಹಾಗೆ ಈ ಕಾವೇರಿಯೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನದಿ. ಇದು ಹಿಂದಿನ ಕೊಡಗು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಈಗಿನ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹಾಸನ-ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹರಿದು ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಉಪನದಿಗಳೂ ಇವೆ; ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪನದಿಗಳೂ ಮುಖ್ಯವಾದುವುಗಳೆಂದರೆ: ಕಪಿನಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ ಅರ್ಕಾವತಿ, ಸುವರ್ಣಾವತಿ, ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಯಗಚಿ ಇವು ಮುಖ್ಯವಾದುವುಗಳು. ಈ ಎರ್ಲಾ ನದಿಗಳ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸೇರತಕ್ಕ ಅಂಶವೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಿನ್ನೂ ತಜ್ಞರುಗಳೂ ಸೇರಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ನದಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಸುಮಾರು 240 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ 450 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಎಂದರೆ ಇದು ಒಟ್ಟು ನೀರಿನ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಶೇಕಡ 60ರಷ್ಟು, ಇಲ್ಲವೇ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಈ ಒಟ್ಟು ನೀರಿನ ಮುಕ್ಕಾಲು ಅಂಶವ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕ್ಯಾಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಏರಿಯಾ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದಹಾಗಾಯಿತು; ಅಂದಮೇಲೆ ನಾವು ಈಗ ಈ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಅಥವಾ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ನಾವೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವೀಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೀಗ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಥವಾ ಈ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲೇನಾದರೂ ಅಡ್ಡಿಆಡಚಣೆಗಳಿವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿಗೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಲು ಏನಾದರೂ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳಿವೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆನು. ಅದರ ಉದ ಕ್ಕೆನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು, ಈ ವಿವರಗಳೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಆ 1924ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥವರು

ಇಷ್ಟಿಷ್ಟೇ ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಷರತ್ತನ್ನೂ ಹಾಕಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ : ಏನೇಗ. ಆ ನಮ್ಮ ಕೆ. ಆರ್. ಸಾಗರಕ್ಕೆ 59 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ಯಾಪ್ಯಾಸಿಟಿ ಇದೆಯೋ ಅವರಲ್ಲೇ ಇನ್ನೂ 45 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ, ಅಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಸೇರಿಸಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಷರತ್ತುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರಿವರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ನಾನ್-ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳೂ ಬೇರೆ ಇವೆ. ಈ ನಾನ್-ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಯಾವಾಗಬೇಕಾದರೂ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು. ಆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕಂಡಿಷನ್ ಏನಿದೆಯೆಂದರೆ— ಆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಯತಕ್ಕ ಭವಾನಿ, ಅಮರಾವತಿ ಮತ್ತು ನೋಪಿ ಈ ನದಿಗಳಿಗೇನಾದರೂ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಆ ನದಿಗಳ ನೀರಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತರಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಈ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ತರಬಹುದೆಂದು ಆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೀಗ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ನಮ್ಮ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ 18 ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮಗೆ ಫಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಫಲ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಆಬಾದಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವೂ ಒಂದು ದಿನ ಮುಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ನಾವು ಈ 45 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರಿವರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ, ಹೇಮಾವತಿ, ಕಪಿನಿ, ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಇವುಗಳ ನೀರನ್ನುಪಯೋಗಿಸಲು ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡತಕ್ಕ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ 45 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಈ ನೀರನ್ನು ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಇನ್ನೂ ಆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ, ಮುಗಿದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೇನೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವಿಲ್ಲ. , ನಾವು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ— 24 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಳೇನನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಹಾಗೇ ನೀರನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವೀಗ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲೇ ಇನ್ನೂ 8 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್ ಟಿ. ನೀರನ್ನು ತಡೆಯತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಹಾಗೇ ಆ ಕಂಬದಕಡದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರನ್ನು ತಡೆಯತಕ್ಕ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ನಾನ್—ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾರೆ ಸುಮಾರು 12 ನಾನ್—ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 32 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಿಕಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ಈ 32 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಇವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಾರಂಗಿ ಎಂಬ ಯೋಜನೆ 12 ನಾನ್-ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾದವಿವಾದಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅದನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಾಡ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬನಪ್ಪ)

ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನೀರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರ ಸಾಧ್ಯತೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ತೀರ್ಮಾನ ಸಾಧುವಾಗಿದೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿರುವು ದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡದೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಏನು ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇವೋ ಅದು ವಾದ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಎಡೆಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲವು ಜನಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಒಂದೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾಲವನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನಮಗೆ ಅದರಿಂದಾಗತಕ್ಕ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯೋಣವೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ 5 ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರ್ಲಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಇಕ್ಸಿಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡಿ, ಅಂದಾಜನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿ. ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಕಾವೇರಿ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನಮ್ಮ ಚಾಮರಾಜ ನಗರ ಮತ್ತು ಯಳಂದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 12 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ನೀರಾವರಿಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಇದು. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ 1 ಕೋಟಿ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರೀಮಾಜಿ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಯಾವ್ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲವೆ, ಯಾವ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಾವತಿ ನದಿ ಯೋಜನೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ಣ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಶಂಕೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡುಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರ ವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಎಷ್ಟು ನಿಟ್ಟಿನದು ಎಂಬುದು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಆಂಶ ನೋಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾಗಲೂ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ನೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಾಬಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 19 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 3ನೇ ಪಂಚವರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜ ವಾಗಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈಗ ನಾವು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ನಾನಾರೂಪದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೂಲಕ ವರಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಏನೂಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಈ ವರ್ಷ 3½ ಕೋಟಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ 5 ಕೋಟಿ ಹೀಗೆ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ಬರಬಹುದೆಂದು ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿ

ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದು ಆದರಿಂದಾಗಿ ನಮಗೆ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕಳೆದ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗಳೇನು, ನಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಅವರು ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟುಕೂಡ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು 5—5½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟು ರೂಪವಾಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಇನ್ನು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಕರಾರಿನ ವಿಚಾರ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಅಂಶ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವೋ ಅಥವಾ ಸುಳ್ಳೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಮೈನೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಒಂದು ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಮದ್ರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿತ್ತು. ಆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ದೇಶೀಯ ರಾಜರಿಗೂ ಒಂದು ಕರಾರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿತ್ತು. ಮೈನೂರಿಗೆ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಬೇಕೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ಅಡಕಮಾಡುವುದಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಯಾವರೀತಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಇದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ 1924ರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕರಾರು ಆಯಿತು. 1956ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರದೇಶ ಬಂದಿವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. 1924ರಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಕರಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದೆವೋ ಅದರಂತೆಯೇ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ನೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಅಲೋಕೇಷನ್ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯವಾದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ರೀ-ಅಲೋಕೇಟ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಟೆಂಟೆಟಿವ್ ಆಗಿ 650 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎಂದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಕರಾರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಜಟಿಲವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕೇವಲ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನಂತೂ ನಂಬಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯವಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆನು. ಈಗಿನ ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಮೂರರಷ್ಟಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರಬೇಕು. ಈ betterment contribution ಎಂದು ಏನು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ಯಾಸ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ದಂಡವಿಲ್ಲ, ದೋಷವಿಲ್ಲ, ನೀರಿನ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಏನು ಜನ ಇದುವರೆಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ ಅವನ್ನೆರ್ಲಾ ಕೂಡ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise for half-an-hour.

The House adjourned for recess at Three of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬನಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. 1974ನೆಯ ಇಸವಿಯೊಳಗಾಗಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾವು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡವಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ. ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ ಳಪಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೂ ಆದ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ. ಆ ಒಪ್ಪಂದದ ಷರತ್ತುಗಳು ಈ ಹೊತ್ತು ಕೂಡ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಂಧಿಸುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 1956ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಆದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿವೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಮಳೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಬೀಳತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಮದರಾಸು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ 1924ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಒಪ್ಪಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಆಗಲ್ಲವೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ವಾದವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಕಟ್ಟಬಹುದು, ಈ ನೀರನ್ನು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶೇಕಡ 45ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವನ್ನು ಮದರಾಸು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರಿ ಅನೇಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಿಕಪ್‌ಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹೊಗಾಮಿಯಾಗಿ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಫಸಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೂ ಪ್ರಿಸ್ಕ್ರಿಪ್ಷ್ಯೂರೆಟ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವೇ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಅನುಭವ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಎತ್ತಿಹಾಕಲಾರೆಂದರೆ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೆದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲ ಹೋದರೂ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಅವರು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಿ ಎಂದು ನಮಗೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅವೇ ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ, ಅಂದಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ, ಆ ಅಂದಾಜುಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಬೇಕೆಂದು ಉತ್ಸಾಹ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೋ, ಇದೇ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ, ವೇಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ದೊರಕಬೇಕಾದ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗಿಂತ ಮುಂದೆಯೇ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್, ಮಂಜೂರಾತಿ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಹಣಕಾಸು ಬೇಕು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಕಾರ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಐದೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[SRI S. M. GURADDI (Chairman) in the Chair.]

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್ ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಸ್ಪೀಕರ್, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಮೈಸೂರಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಕಳೆದ 50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನ, ತಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನ ಬರಗಾಲ ಹಾವಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರು ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ನಾವು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡು ಬಹು-ಕಾಲದಿಂದ ಚಾತಕ ಪಕ್ಷಿಯ ಹಾಗೆ ನೀರಿಗಾಗಿ ಕಾದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಲಾರದು. ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ 35 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ

ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀರನ್ನು ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ನೆಲಮಂಗಲ, ತಿಪಟೂರುವರೆಗೆ ತರತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಇದ್ದಿತು ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಈ ಹಿಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸರಕಾರ ಒಬ್ಬ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪ್ಲಾನ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ರಿಪೋರ್ಟು ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸ ಸರಕಾರ ಏಕೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದರ ಬದಲು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಇಂಥಿಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೊದಲೇ ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ, ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಜನ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಕಾದು ನೋಡಬೇಕು ? ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀರು ಬಾರದೇ ಹೋದರೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಮೊದಲೇ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಜನ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಮಾವತಿ ಗೊರೂರು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ, ಜನರ ಬಡತನ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜನ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟು ದಿನ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಕೂತಿರುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಯಿತು, ಎರಡನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ, ನೀರು ಎಷ್ಟು ಶೇಖರಣೆಯಾಗುವುದು, ಎಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಿ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದೆನು. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸರಕಾರ ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆನು. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಬರಗಾಲದ ತಾಲೂಕು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದು ನಿಜ. ನಾನೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಬೇಕೋ ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೋ ಎಂಬ ವಾದ ಬಂದಿದೆ. ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡೂ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಸರಕಾರ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಒಂದೇ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಲ್ಲಿ ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಬಡತನ ಇದೆಯೇ ? ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬಡತನ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಎಲ್ಲರ ಬಡತನ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲವೇ ? ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀದ್ದಿರಿ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಆದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮೊದಲನೇ, ಎರಡನೇ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 35 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರು ತರುವುದಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮೀನ ಮೇಷ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ನಮಗೂ ಆದಂಥ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಕಾಲು 1974ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಕೊನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಭಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಾಡಿ ಈ ಅವಧಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದ ಜನ ಬಹಳ ಚಾಣಾಕ್ಷರಾದವರು ಹಿಂದಿನ ಕರಾರು ಮುಗಿಯುವುದನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಮುಂದೆ ನೀರು ದೊರೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸಂಶಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಟೇಜ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜನಲ್ಲಿ ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ನಂತರ ನೀರು ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಮೂರನೇ ಸ್ಟೇಜನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟು ಅಂತರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಅಂದರೆ ನನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನೆಲಮಂಗಲದವರೆಗೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಜನ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಇಷ್ಟೇ ನೀರು ಶೇಖರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇಷ್ಟೇ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಚ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ)

ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಕಷ್ಟ ಇದೆ? ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಇವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು 1974ನೇ ಇಸವಿ ಯೊಳಗಾಗಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು, ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಈಗಲೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ ಎಗಚಿ ಹೊಳೆ ವೇದಾವತಿ ಹೊಳೆ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ನರ್ವೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಎಗಚಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ನದಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಆಶೆ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಕಟ್ಟೆ ಹಾಕಿ ನೀರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಜನರ ಆಶೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಸೂಕ್ತ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಒಮ್ಮೆ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಮಳೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬರಬರುತ್ತಾ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ದೊರೆಯುವ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಜನರು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ನೀರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸುವುದು ಸುತರಾಂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ನಮಗೆ ನೀರು ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಅನ್ನ ಕಂಡಾರು ಎಂಬ ಆಶೆ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬೇರೆಯವರೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಆಶೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವಾಗ್ಗೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಕಾರ ದಯವಿಟ್ಟು ತರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರ. ಕಾವೇರಿ ಉಪನದಿಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ನದಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರಕಾರಿ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಹೀಗೆ ಆದರೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದರಿಂದ ನಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ ರೋಕಪಾವನಿ, ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ 1974ನೇ ಇಸವಿಯ ಒಳಗೇ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಲಮಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಂದಲಾದರೂ ಹಣವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಗೆ ಧೈರ್ಯ ವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ನಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ. ಈ ಭಾಗದ ಜನಗಳನ್ನು ನಿಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣ ಬೇಡಿ. ಇದೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೋಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬರೀ ಬಾವಿಗಳನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ (ರಾಮನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರ ತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡಹಾಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇ ಗೌಡರು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನಿಂದ ದೊರಕುವ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗತ ಗೊಳಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ನೀರನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಗದಿ ಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯು ನಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವಾದ ನದಿಯೂ ಹೌದು.

ಅಷ್ಟೇ ಜೀವನಾಧಾರವಾದ ನದಿ. ಮೈಸೂರಿನ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ನದಿ ಹಾಗೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಈ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯು ಮೈಸೂರಿಗೆ ತಾಯಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿನ ಮಕ್ಕಳು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಶೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ನಮಗೆ ಎಷ್ಟುಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ತೊಟ್ಟೂ ಕೂಡ ವ್ಯರ್ಥವಾಗದ ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ನೀರನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಕೆಟ್ಟದಾದೀತು ತೊಂದರೆಯಾದೀತು, ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅಪಕಾರವಾದೀತೇನೋ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಯಾವಾಗಬೇಕಾದರೂ ಈ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಕಾವೇರಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ, ಕಾವೇರಿ ನಮಗೋಸ್ಕರ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಅನಡ್ಡೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಊಹೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಊಹೆಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯೇನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೂಡ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ನೀಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೆರಹೊರೆಯ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜನಗಳು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಕಿರುಕುಳಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗುತ್ತಿನೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ನಮಗೆ ಭಯವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ನೆರೆಹೊರೆಯ ಪ್ರಾಂತಗಳಾದ ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ನೀರಾವರಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಾದವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದು. ನಮಗೆ ಬಹು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಶಯಾತ್ಮಕವಾಗಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ 1924ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಆದಂತಹ ಕೌಲು 1974ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ನೀರಿನ ಪಾಲನ್ನು ಉಗಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಹೊಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಏನೂ ಭೀತಿ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ನಮಗೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದ ನೀರಿನ ಪಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮ ಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 1924ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ಒಂದು ಕರಾರಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ನೀರು ಸಲ್ಲಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಭಾಗ ನೀರನ್ನು ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ನೀರಿನ ಯಾವ ಭಾಗವನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಮಾತ್ರಾ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯವನ್ನು ಕೂಡ ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಕಷ್ಟಗಳಿವೆ. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯು ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮದ್ರಾಸು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಅದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಮನಾಗಿರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ, ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಇದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾ ಅನುಕೂಲ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ; ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗು

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡ)

ತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ ಎಂದರೆ ನನಗಾದರೂ ಒಂದು ವರ್ತಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಈ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನನಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದವರು ಅವರ ಭಾಗ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 1974ನೇ ಇಸವಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಮದ್ರಾಸಿನವರು ನಾವು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಇಷ್ಟು ಭಾಗ ನೀರನ್ನು ಇಷ್ಟು ಕಾಲದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಿಸ್‌ಕ್ರಿಪ್ಟೀವ್ ರೈಟ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಾದ ವಿವಾದಗಳಿಂದ ಕೂಡಿವೆ, ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

4 P.M.

ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ತಳ್ಳಿಹಾಕತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ, ನಮ್ಮ ವರ್ತಮಾನ ನಿಜವಿದ್ದರೆ, ಮೆಟ್ಟೂರು ಜಲಾಶಯದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅ ರಿಸರ್ವಾಯರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನಿಂದ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಸಾಗುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ನೀರನ್ನು ಬೇರೆ ರಿಸರ್ವಾಯರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಾಗುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಮೈಸೂರಿನವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಏನು ಕೇಳಬಲ್ಲರು ಎಂದೋ ಏನೋ ಸುರಂಗಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನೇರವಾಗಿ ಸಾಗುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರ್ತಮಾನ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ 1975 ನೇ ಇಸವಿ ಆವಮೇಲೂ ನಾವು ಪುನಃ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ; ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿ ನಮಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಯತಕ್ಕ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಕ್ಕು ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೂ ನಮಗೆ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೇನೋ, ಸರಿಯಲ್ಲವೇನೋ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನ್ಯಾಯವಿ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಬಂದಮೇಲೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಉಪನದಿಗಳಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆದಿದೆ. ನುಗು ಮತ್ತು ಕಬಿನಿ, ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತಿವೆ. ನುಗು ಜಲಾಶಯದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನುಗು ಜಲಾಶಯ ಸುಮಾರು 20 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾರೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಆದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಕಬಿನಿ ಹೊಳೆಗೆ ಒಂದು ಜಲಾಶಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಬಿನಿ ಕಾವೇರಿ ಹೊಳೆಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಉಪನದಿ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 19·7 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರು ಇಲ್ಲಿ ಒದಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ ನಮಗೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾವಾದರೂ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲ ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಆಡಚಣೆ ಏನು ಎಂದರೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅಡಚಣೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಕಬಿನಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಒಂದು ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಎಷ್ಟು ದಿನದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ದಿನದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಆಗಬೇಕಾಗಿವೆ. ಹೆಬ್ಬಳ್ಳ ಮತ್ತು ಹೆಗ್ಗಡದೇವನಕೋಟೆ ಹತ್ತಿರ ತಾರಕ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ

ಆಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಿನ ಕೆಲಸ. ಈಗ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಕುಣಿಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಂಗಳ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ದಿವಸವಾಯಿತು. ಅದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದು ಎಂದಿಗೋ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಕೂಡ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಕಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಅರ್ಕಾವತಿ ನದಿಗೆ ಕನಕಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾರೂಬೆರೆ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಎರಡನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 85 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಆಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾರೂಬೆರೆ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಕಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೂಡ ದೊರೆತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಂದರೆ ಹೇಮಾವತಿ, ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಕಂಬದಕಡ ಇದರ ಕತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೇ, ಇಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೇ, ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಅಗಲ ಇರಬೇಕು, ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಧು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೂಚಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಈ ಮೂರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಹಾರಾಭಾವವನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ವಾದ ವಿವಾದಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಬಹಳ ವ್ಯಸನಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸಲ ಅಷ್ಟಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು ತಜ್ಞರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದರಂತೆ ಮಾಡೋಣ ವೆಂದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟನಿಷ್ಠೂರಗಳಿವೆ, ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ, ಆ ಕಷ್ಟ ನಿಷ್ಠೂರಗಳು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ, ಕಡಮೆ ಕಷ್ಟ ನಿಷ್ಠೂರಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗಾಗಲೆ ಜನಗಳ ಅಹವಾಲು ಏನಿವೆ, ಹೆಚ್ಚು ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವುದು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಷ್ಟರೊಳಗೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ನಾವು ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೇ ಹೊರತು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವುಳ್ಳ ಜಮೀನುಗಳು ಕೆರೆಯ ಒಳಗಡೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ: ಮುಳುಗಡೆಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಹಾಗೆ, ಹೆಚ್ಚು ಸಾಗುವಳಿ ಜಮೀನುಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗದ ಹಾಗೆ, ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಜನಗಳ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಮೀನ ಮೇಷ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲ; ಮೀನ ಮೇಷ ಎಣಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇನಿದೆ, ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; 18 ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಸುಮಾರು 176 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಫೀಟು ನೀರು ನಮಗೆ ಒದಗುತ್ತದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ 18 ಸ್ಕೀಮುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರಂಗಿ, ಹೇಮಾವತಿ, ಕಂಬದಕಡ, (ಈ 3 ಸ್ಕೀಮುಗಳು) 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಯಾಗಿವೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅರ್ಕಾವತಿ 2ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥದ ಗತಿಯೂ ಹಾಗೆಯೆ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತಾರತಕ್ಕ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಹೊಳೆ ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಬ್ಬಹಳ್ಳ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹೆಬ್ಬಹಳ್ಳ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಸೀರಿಯಲ್ ನಂಬರು (14) ಮತ್ತು (17)ರಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡ)

ಹೆಬ್ಬಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಆಡ್ಡವಾಗಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು, ಹೆಬ್ಬಹಳ್ಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಅಂತ ಇದೆ. ಮೂರು ಹೆಬ್ಬಹಳ್ಳಗಳು ಇವೆ. ಈ 18 ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೆಬ್ಬಹಳ್ಳಗಳು ಯಾವುವು ಅಂತ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಫೀಟು ನೀರು ನಮಗೆ ಒದಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವ ವಿವರವಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. 8ನೇ ನಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಯಗಚಿ ಅಂತ ಇದೆ; ಯಗಚಿ ಅಂತ ಇನ್ನೊಂದು 18ನೇ ನಂಬರಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಬೇರೆ ಯಗಚಿಯೆ ? ಈ ಯಗಚಿ ಯಾವುದು ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಯಾವುದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸ ಬೇಕು.

ಮದ್ದೂರು ಹತ್ತಿರ ಕೀರಾರ ಪಿಕಪ್ಪು ಯಾವುದು ಅನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆ (176 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಅಡಿ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶಸಾಧನೆ) ಸರವೇರುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಏನೆಂದರೆ 176 ಟಿ ಎಂ ಸಿ ಫೀಟು ನೀರನ್ನು 5ನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಅಂದರೆ 1976ಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ 1924ರ ಕರಾರು ಏನಿದೆ ಅದು 50 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ. ಈ 50 ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೊ, ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಷ್ಟು ಹಕ್ಕು, ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೊ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. 5ನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಕೊನೆಯತನಕ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಯಬೇಕು ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. 18 ಕೆಲಸಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಹೇಮಾವತಿ, ಕಬಿನಿ ಮುಂತಾದ ಹೊಳೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವೊ, ಶಿಂಷ, ಅರ್ಕಾವತಿ ನದಿಗಳೂ ಅಷ್ಟೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥವು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಶಿಂಷ ನದಿಗೆ ಈಗಾಗಲೆ ಕೆಲವು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು ಆಗಬೇಕು. ಬೋಳೆಅರೆ ಹತ್ತಿರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದು 1962 ಜನವರಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ 19 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಬೋಳೆಅರೆ ಶಿಂಷ ನದಿಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾದ್ದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನದಾದರೂ ಭಾವನೆ.

ಮಳವಳ್ಳಿ ಹತ್ತಿರ ಮತ್ತು ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಶಿಂಷ ನದಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಧಾನ್ಯನದನ್ಯರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಲಗೂರು ಹೋಬಳಿ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪುರ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಂಷ ನದಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿ ಹೆಬ್ಬಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಹಾಗೇನೇ ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ-ಬಹುಶಃ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ-ಚಿಕ್ಕೇನಹಳ್ಳ ಸ್ಕೀಮು ಏನಾಯಿತೊ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅನುಕೂಲ.

ಹಾಗೇನೆ ಅರ್ಕಾವತಿ ನದಿಗೆ ಮಂಚನಬೆಲೆ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಜಲಾಶಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎರಡು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ತಾವು ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದನೇದು, ರಾಮನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕನಕಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂಥ ವಿಿಗಿಲಾಗಿ, ರಾಮನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ಅರ್ಕಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಂದು ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನಾಹುತವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಅರ್ಕಾವತಿ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅನಾಹುತ ಮಾನ್ಯಸಭೆಗೆ ವೇದ್ಯವೇ ಇದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನುಗಳು ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಹೂತು ಹೋದುವು.

ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ರೈತನ ಬೆಳೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಮರಗಳೆಲ್ಲಾ ಆ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿಹೋಯಿತು. ನೂರಾರು ಜಾನುವಾರುಗಳು ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರ ತಕ್ಕ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರು ಇನ್ನೂ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ಒಂದು ವರ್ಷ ಯಾವಾಗಲೋ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರವಾಹ ವಲ್ಲ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಈ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದು ರಾಮನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕನಕಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸು ತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅತಿತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಮೊದಲನೆಯ ದಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೊಡ್ಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಅಡಚಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದವು ದ್ರವ್ಯದ ಅಭಾವ, ಹಣ ಇಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈ ಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವಾದರೂ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು, ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಟ್ಟುವುದು ಆಮೇಲೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೆವಳಿಕೊಂಡು ನಡೆಸುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಿರುಪತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. ನೂರಾರು ಯೋಜನೆಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ಜನತೆ ಯಾವ ಫಲವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಫಲ ದೊರೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ಅವುಗಳು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಹಣವೂ ಕೂಡ ವ್ಯಾಪ್ತ್ ಆಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವಂತಹ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಫರ್ಮಿಷನ್ ದೊರೆಯ ಬೇಕೋ—ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್—ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರಿಯಾದಂತಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೇ ಇನ್‌ವೇಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗಿರುವಾಗ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್‌ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಸಾವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕು ಏಂಬುದನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೂ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಫಲ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸಿಮೆಂಟಿನ ಅಭಾವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಭಾವ, ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ತರಿಸಬೇಕಾದ ಮಿಷಿನರಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಅಭಾವ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲೇ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ನೀರಾವರೀ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ ರೆಕಾರ್ಡನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸದೇ ವರ್ಷ ಎರಡು ವರ್ಷ ಮೂರು ವರ್ಷ ನಿಂತುಹೋಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಯೋ ಆ ಕ್ಷಣ ದಲ್ಲೇ ಅಕ್ವಿಸಿಷನ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡ)

ರಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾಲುವೆ, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಾಲುವೆ ತಯಾರಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುತು ಎಂದ ತಕ್ಷಣ ರೈತರಿಗೆ ಅವರ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರು ನೊರೆಯುವಂತಹ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಸ್ವಾಮಿ ಈ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಏನೇ ಇರಲಿ ತರಗತಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 1500 ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ನುಮಾರು 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಯೋಜಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಯೋಜನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತಹ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ರೈತ ರಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಆಗಲೇ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈ ಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಥಕ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾದರೆ ಅಷ್ಟೂ ಅಡಚಣೆ, ಅಷ್ಟೂ ದ್ರವ್ಯನಷ್ಟ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಗಳಿಗೆ ಬಲಹೀನತೆ ಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸು ತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ನೂತನವಾದ ಯುವಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಸಾಕಾ ದಷ್ಟು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ–ಬಹಳ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕ ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ, ತುಮಕೂರು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯೂ ಸಹ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡು ವಾಗ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಬಹಳ ಹೆಸರುವಾಸಿ ಯಾದವರು. ಅಂತಹವರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಾರಾಯಣ ಪುರ ಮತ್ತು ಆಲಮಟ್ಟಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನು, ನಿಮ್ಮ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು, ನಿಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಪೊಗೆ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಗುಡಾರ ಒಂದು ಕೇಡು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಸೇರಿ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ, ! ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೋರೂರು ಅಣೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಎಷ್ಟು ಬೇಕು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಎಷ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ನುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾ ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ ! ತಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ಯಾರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಇದೆ ಎಂಬುದರ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ !

4-30 P.M.

ಯೋಜನೆಯ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಭಾಗ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿಯೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪೈಲಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೩ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೇ ಖರ್ಚಾಯಿ ತೆಂದು ಹೇಳಿದರು. 25 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಕಳೆದರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ,

ಇದುವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ತಜ್ಞರು ಅದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದರು. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 20 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ನೀರು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರುವ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ನೀರಾವರಿ ಬಂದಿರುವ ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ನೀರು ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಫಲವೇನು? ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವುದೇ ಉತ್ತಮ. ಇದುವರೆಗೆ ಚೆಕ್ಕಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಯೋಜನೆ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? 18 ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ, 36 ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ನುಮ್ಮನೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ದೆಹಲಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೇಗಿದರು ರಾಜಕೀಯವಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ! ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಬದಲಾವಣೆಯಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಬೇಕಾದವರು ಬಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಜನರು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಹಿತ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದಂತೆ ಹೇಳುವರು. ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ 50 ವರ್ಷ ಇರುತ್ತಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕರಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಸ್ಥಾನ ಕ್ಷಣಿಕ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಸಾರಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾದರೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಥೇರ್‌ಮನ್ನರು ಎರಡನೆಯ ತಾರೀಖು ಬರುತ್ತಾರೆ, ನಾವು ಶಿಪಾರ್ಸುಮಾಡಿ ಬೇಕಾದ ಹಣ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ನಿಮ್ಮ ಕೈಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತಾವು ಕೊಡಿಸುವುದಾದರೆ ಕೊಡಿಸಿ, ಈಗಲೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸರಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಪ್ಲಾನ್ ಇದೆಯೆ, ಅಂದಾಜಿದೆಯೆ, ಇದ್ದರೆ ತೋರಿಸಿ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗಮಂಗಲ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಜನರು ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರೈತರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 35 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಈಗ ಹೊಸ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳು ಎಷ್ಟರ ಎಷ್ಟನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ಕರ್ಣಾಟಕ ಇರುವುದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇರಬಾರದು, ಮೈಸೂರು ದೇಶವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇತರರನ್ನೇಕೆ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಬೇಕು! ಹಳೆಯದು ಹೊಸದು ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು, ಕರ್ಣಾಟಕದ ಒಂದು ಭಾಗ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಾಯಿಯಂತೆ ಮಕ್ಕಳು, ನೂಲಿನಂತೆ ಸೀರೆ ಎಂಬ ಗಾದೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು? ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣ ಪುರ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಕೈವಾಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾವು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಬೇಗ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಗ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವವರೆಗೆ ಭೂಕಂದಾಯ, ನುಂಕ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶದವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೊದಲೇ ಸೌಕರ್ಯಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಮನೆ ಬಿಡಿಸುವುದು ಯಾವ ಧರ್ಮ?

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ಎತ್ತು ಹಾರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಗೋಣಿ ಹಾರಿತು ಎಂಬಂತೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಎಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ದೇವ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಈಗ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯುಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಕೆಲಸದ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಹಿಂದಿನ ರೀತಿನೀತಿಯಲ್ಲೇ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಕೆಲಸವಿದೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೊರೆಯಬೇಕು, ಆಮೇಲೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ, ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ ಆಗಬೇಕು. ನದಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗ ತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟವಿದೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನದಿ ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಬೆಟ್ಟದ ಎತ್ತರ ಬಹಳವಿದ್ದರೂ ಬೆಟ್ಟದ ಸಾಲಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ 40 ಮೈಲಿ ಅಗಲದಲ್ಲಿ ಉದ್ದವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3 ಸಾವಿರ ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿದೆ. ಬರುಬರುತ್ತಾ 1200 ಅಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಎಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಇವರ ಉಗಮದ ಜಾಗ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಎಂದರೆ ಬರುಬರುತ್ತಾ ತಗ್ಗಿಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇಪ್ಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದು ಮೈದಾನದ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿ. ಯಾವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಧಾನ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಅಭಾವ ವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕೆಡಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ಇರುವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೋಲಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ತುಮಕೂರು ಹಾಗೇ ಇನ್ನಿತರ ಈಸ್ಟರನ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬೀಳದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಎರಡನೇದು ಅದರಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮೂರನೇದು ನೀರಿನ ಸಂಚಾರ ಮಾರ್ಗ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು. ಈಗ ನಾವು ಸಮತಾವಾದದ ಸಮಾಜ ವಾದವನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸೀರೀಸ್ ಆಫ್ ರಿಸೋರ್ಸುಗಳು ಯಾವುವು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಇನ್‌ಲೆಂಡ್ ವಾಟರು ವೇಸ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು, ಕಟ್ಟಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಈಗ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಮಳೆ ಸಾಕಾಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ನೀರು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಮತ್ತು ಇನ್‌ಲೆಂಡು ವಾಟರು ಬೇಸು ಇಷ್ಟನ್ನೂ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಹಣ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಎಷ್ಟು ಧನದ ರಾಶಿ ಇದೆ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ತಂದುಕೊಟ್ಟರೂ ಅದು ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಇದರದೇ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನರ್ವವಿದಿತವಾದುದು. 1924ನೇ ಇಸವಿಯ ಒಪ್ಪಂದವು 1974ರ ವೇಳೆಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾವಾಗ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಸರಿಮಾಡದೇ ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ನೀರನ್ನೂ ಬೇರೆಯವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನಗನಿಸುವುದು ಈ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಬಂದು ಪುರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಬಾರದು ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಗಳೂ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಇಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬಾರದು ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯೊಳಗಡೆ ಇರುವವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಗೂ ಮುಳುಗಡೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೂ ಅದು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧವಾಗಿಯೇ ಆಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದೇನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ವೇಗದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ

ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳವರಿಗಾಗಿ ಮೊದಲೇ ಒಂದು ಟೌನ್‌ಷಿಪ್ಪು ಎಂದು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಂದ ಒಂದು ಮನೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಏನೇನು ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಬೇಕೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನರೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟುವ ಟೌನ್‌ಷಿಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ವಾಸ ಮಾಡಲು ತಾವಾಗಿಯೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ 58 ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಒಂದು ತರಹದ ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ ಬೋನಸ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಊರುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಳುಗಡೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದ ಜನರು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ತಾವಾಗಿಯೇ ಅವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಂದು ನೆಲಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಮಾಡುವ ಕಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದೇನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಜವಾಬುದಾರಿ ಎಂದು ಅನಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮಾಡಲೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಒಮ್ಮತವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಾತಾವರಣ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೇಗಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗ ಬರುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗದ ಕರ್ನಾಟಕ ಬರುತ್ತದೆ ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ದುಡ್ಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ತರಹದ ಒಂದು ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲೂ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶ ದೊಡ್ಡದು ಎಂದರು. ಆಮೇಲೆ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದವರು ನಮ್ಮ ದೇಶ ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಬಂದರು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಆಗ ಆಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರುಗಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇಂಜನೀಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲರುವ ಇಂಜನೀಯರುಗಳೇ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಉತ್ತಮವಾದ ಇಂಜನೀಯರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೇಡಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಾಯುಧ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೋ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮಾಜವಾದದ ತತ್ವವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯೊಳಗೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ ಇವುಗಳ ಪ್ಲಾನ್ ಅನೇಕವೇಳೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟೂ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಂದ ತಗ್ಗಿಗೆ ನೀರು ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದಲೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೇ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಯಿಮಾಡಬಹುದು. ಅಂಥಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ನೀರಾವರಿ ಬಳೆಗಳಿಗೆ ಪಟ್ರೋಲ್ಪೈಜರ್ಸ್‌ನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಅನೇಕ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಧೀರೋದ್ದಾತ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾಗುವುದು. ನಾವು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ನಮಾಜವಾದದ ತತ್ವಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ನಮಾಜವಾದ ತತ್ವಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವತ್ತಿನಂತೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಹಣ ವ್ಯಥಾ ಪೋಲಾಗುವುದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳೂ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಫೈನಾನ್‌ಷಿಯಲ್ ಟಾರ್ಚೆಟ್ಟನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಫಿಜಿಕಲ್ ಟಾರ್ಚೆಟ್ಟನ್ನಿನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ರಾಜ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ದೇವ್)

ಪಾಲರ ಭಾಷಣದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲೂ ಸೇರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಈ ಅಂಶ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೋ ಆಗ ಕೂಡಲೇ ಅವರೇಕೆ ಎದ್ದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ? ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಒಂದೆ ಸಮನೇ ನಿವ್ರೆಮಾಡದಂತೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾವಿದೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗಿಲ್ಲ. ಅದುದಂದರೇ ಅವರು ಯೋಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ತೆಪ್ಪಗಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಂದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಈವರೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾರಿಗೆ ನೋವುಂಟು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ದಿವಸ ನೋವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನುಳಿದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಾ ನೋವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀವ್ರತಮವಾದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವ್ಯದ್ಧಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಳವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದರೇ ಇವು ಅರ್ಥಹೀನವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅನುಕೂಲರಾಗಿ ಇನ್ನುಳಿದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಪೀಡೆಯಾಗುವುದರ ಬದಲು ಇವರು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಶ್ವರ್ಯ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಇವರು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಮಾಜೋದ್ಧಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದು ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಅದೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇರಾಖೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಷಿಪ್ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಮರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೇ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದ ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮಿನವರನ್ನೂ ತುಂಬಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ವಾರ್ ಫುಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರೆ ಆ ವಾರ್ ಫುಟಿಂಗೆಂದರೇನು ಎಂಬುದೇ ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಒಬ್ಬ ಸೋಲ್ಜರ್ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಿಗೆಬೇಕಾದರೂ ವರ್ಗ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವನೊಬ್ಬನ ವರ್ಗವಾಯಿತೆಂದರೆ ಅವನ ಹಿಂದೆ—ಕುಕ್ಸ್ ಸಮೇತ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವರ್ಗವೇ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಖಾಯಂ ಆದ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಾಜವಾದದ ತತ್ವಗಳು ಬೇರುಬಿಟ್ಟು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇನ್ನೂ ಆ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಾವು ಖಂಡಿತ ಏಳಿಗ್ಗೆ ಬರಲಾರೆವು. ಈ ದಿವಸ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೀವು ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಮಾಡವಿದ್ದರೆ ನೀವು ಇಂದು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಇರಲೀ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ ನಿಮಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾತಾಮೇಪಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಅದಕಾಗೇ ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯೊಳಗೇ ಈ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬೇಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಆ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಯ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಗ್ರಾಮವಾದ ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಕ್ಕನೆಟ್ಟಗುಂಚೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ನೀರು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲ ನನಗೊಬ್ಬನಿಗೇ ಮೂರುಮತೊಂದೆ ಕರೆಜಮಾನಿರುವುದು. ನಾನು ವಿದ್ಯವನ್ನೂ ಕಲಿತೆ, ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೂ ತಿರುಗಿದೆ, ಆದರೆ ಈಗ ನಾನಿರತಕ್ಕ ನನ್ನ ಸ್ವಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಎತ್ತ ನುತ್ತ ನೋಡಿದರೂ ಒಬ್ಬನಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ಕಂಪ್ಯಾನಿಯನ್ ಇಲ್ಲ. ಮಾಡುವುದೇನು ! ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ತಿನ್ನಲು ಅನ್ನವಿಲ್ಲ, ಉಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ಗರೀಬರು ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರುತಿರತಕ್ಕ ಆಡಕೆಯನ್ನಗಿಯುತಕ್ಕದ್ದೇ ನನ್ನ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾನವೀಯತೆಯಿರತಕ್ಕಂಥ ಮನುಷ್ಯ ಒಬ್ಬ ಏನು ಮಾಡುವುದು ?

5 P.M.

ನಾನು ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೂ ನೀರು ಬರುವುದೇ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿ ಬೇರೆ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಕಾಲುವೆಗಳಿಂದ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸಣ್ಣ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾಲುವೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರಡು ಸಲ ಕೋಡಿ ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಈಗ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಮೈನರ್ ಕೆರೆಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟು. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ತತ್ವ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ತಂದೆಯವರು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ನನ್ನ ಒಂಭತ್ತನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತೀರಿಹೋದರು. ಅವರು ಗತಿಸಿ ಹೋದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಾರು 7 ಎಕರೆ ಹೊಲ, 2½ ಎಕರೆ ಗದ್ದೆ, 1½ ಎಕರೆ ತೋಟ ಇತ್ತು. ಸಾಲಸೋಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮಾರು 50-60 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ಅನೇಕ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳು ಅವರ ಹೆಸರನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೂಲಿ ಕೊಡದೆ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ದಿನಗೂಲಿ 4 ಆಣೆ ಇತ್ತು. ಇವತ್ತಿಗೆ 4-5 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಹಣದುಬ್ಬರವಿದ್ದರೂ ಎಷ್ಟೋ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಗಾಧವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ 55 ಎಕರೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಅಗಾಧವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಇರಾಖೆಯು ಮೂಲಕ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಸೆಮಿ-ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಬೇಸಿನ್ ಮೇರೆ ಕೂಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಜನಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ಕೂಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕೂಲಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ಕೂಡಿಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದದ ತತ್ವ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಅಚಲವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಬರಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಇಷ್ಟೇ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನಮಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ವಿಮ್ಯಚ್ಛೆಕ್ಕೆ, ಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರೆಂದರೆ ಇವನು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಿರಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನ ಬಂಧುವರ್ಗ ಅಥವಾ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಇರುವವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆಂದು ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಇವರು ಏಕೆ ಕಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಯುಂಟಾಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಅರಿಸಿ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಆ ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಖಚಿತವಾಗಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಸುಬುದ್ಧಿಗೆ ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳು ಏನಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಧ್ಯೇಯವನ್ನರಿತು ಸಮಾಜವನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಾಗ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ವಿಷಯ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮೆಷಿನರಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. "ಕೂತು ತಿನ್ನುವವನಿಗೆ ಕುಡಿಕೆ ಹಣ ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಬಯಸುವವನಲ್ಲ. ಕ್ಯೂಬಾದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಯಿತು ಎಂಬುದು ತಪ್ಪಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಜನತೆ ನಮ್ಮನ್ನಿರುಪುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇವರು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನಾಗಿ, ವಿದ್ಯಾ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ದೇವ್)

ವಂತನಾಗಿ, ಸುಸಂಸ್ಕೃತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರವೂ ಸಹ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ರಕ್ತಪಾತವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಧೈರ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾರ್ಯಾರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ, ನಾನು ಹೇಳುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಇಷ್ಟು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮತ್ತು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ವಿ. ಮುಸಿಯಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ 1924ನೇ ಇಸವಿಯ ಒಪ್ಪಂದ. ಮತ್ತು 1974ನೇ ಇಸವಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 1924ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಕ್ಕು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯು ಅಘಾದವಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತರತಕ್ಕ ನದಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಯಾವ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಗಾಣಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ನೀರು, ಮೈಸೂರಿನ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಇವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕೆರೆ, ಪಿಕ್-ಅಪ್, ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಮೇಜರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್, ಮೈನರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್, ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಿಕಪ್ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗಡೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಸಮಗ್ರವಾಗಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರುಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್ ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರಿಂದ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಇನ್ನು ಇರತಕ್ಕದ್ದು 10 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಾರ್ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಎಂದು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ವೆ ನಡಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಚರ್ಚೆಯಾದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಯಗಚಿ ನದಿಗಳಿಂದ ವೇದಾವತಿ ಕಣಿವೆಗೆ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಕಣಿವೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಣಿವೆಗೆ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಣಿವೆಯ ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗದೆ ಅವರನ್ನು ಉಪವಾಸವಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು

ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಈಗ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಜಿಜ್ಞಾಸೆ, ಒಂದು ವಾಗ್ವಾದವನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವು ಬರಬಾರದು. ನಮಗೆ ವಾದ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ನಡೆಯಲಿ ಅದೇ ವ್ಯಾಲಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಉಳಿದ ನೀರನ್ನು ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೆ, ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವೇದಾವತಿ ವ್ಯಾಲಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಯಗಚಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವಾಗ್ವಾದಗಳಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದು ಬೇಡ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಹೊಡೆದಾಡಿ ಹಣಕಾಸನ್ನು ತಂದು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಚರಿತ್ರೆಯ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಈಗ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಯ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಆಪೇಲೆ ವಾಟರ್ ಗೇಜಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದರ ಅಚ್‌ಕಟ್ ಅನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಂದು ಸ್ವತ್ತಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಒಂದು ಕಣ್ಣಾಗಿದೆ. ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಳಗಡೆ ಇವೊತ್ತು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಲವತ್ತು ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. 1918 ರಿಂದ 1925ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆರೆಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನದಿನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲೇಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಯಗಚಿ ನದಿಯನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಡೈವರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ವಾಟರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗು ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆವೊತ್ತಿನ ಒಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಯಾರ್‌ಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಅಷ್ಟು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುವ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಆವೊತ್ತೇ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇವೊತ್ತು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದುಡ್ಡಿನ ಅಭಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಆಗ ನೀರಾವರಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀರನ್ನು ತಂದರೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಮೂಲ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಗಚಿ ವ್ಯಾಲಯಲ್ಲಿ ರಣಗಟ್ಟ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಡ್ಡನ್ನು ಹಾಕಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಮೂವತ್ತು ಅಡಿ ಆಳವಿರುವ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆ ಬೀಡು ಮತ್ತು ಕಳಸಾಪುರದ ಕೆರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆಬೀಡು ಮತ್ತು ಕಳಸಾಪುರದ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುವ ಕೆಲಸದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದಲ್ಲಯೇ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಯಗಚಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಲಿ. ಯಗಚಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಯಗಚಿ ನದಿ ಎಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅರವತ್ತು ಇಂಚಿನಿಂದ ನೂರಇಪ್ಪತ್ತು ಇಂಚಿನವರೆಗೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದು ಹುಟ್ಟಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಳೆಯ ನೀರಿನಿಂದಲೇ ಬತ್ತವನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೇಳತಕ್ಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಳಗಡೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆಲ್ಲ ಯಾವ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ 50-60 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಸಾಗರದ ಕೆಳಗೆ ಅಭಿ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಮುನಿಯಪ್ಪ)

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಯಗಚಿ ನೀರು ವೇಸ್ಟ್ ಆಗುವುದನ್ನು ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರದ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಹ ಆ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯುಂಟಾಗಿ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳು. ಇಲ್ಲಿ 14-15 ಅಂಗುಲ ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿದರೆ ಬಾವಿಗಳು ತುಂಬಿರುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಬಾವಿಗಳು ಫೇಲ್ ಆಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಲವನತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದೀತು ಎಂದು ಬಹಳ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ, ನದಾ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಜನ, ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕೂಡ ಗಂಜಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರುವ ಜನ ಕಾದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೃತೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಗೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕಾದುಕೊಂಡಿರ ತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸದೆ, ಅವರೂ ತಮ್ಮ ಸಹೋ ದರರು, ಅವರು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕವರು ಮುಂದೆ ಬರಲಿ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕನಿಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಯತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು, ಹೆಚ್ಚಾಗತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಭಿನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿ ನಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಂಥ ಯೋಜನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಯಗಚಿ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಸರ್ವೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವು ತೀವ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಾದ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಲು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯ ವಿವಾದಾತ್ಮಕ ವಾದ ಅಂಶವಾಗದೇ ಇರಲಿ, ಮುಂದೆ ಮದ್ರಾಸ್‌ನೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಇದ ರಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾತುಗಳು ಬರದೆ ಇರಲಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮೊಳಗೇ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ, ಒಮ್ಮತದಿಂದ ನಾವು ಶ್ರಮಿಸೋಣ ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ (ಚಳ್ಳಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶ್ರೀ ಮಾರ್ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯಿಂದ, ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಬೇಸಿಸ್ ನಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ನನಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿಗೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ 1974ರೊಳಗಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ನೀರು ಖೋತಾ ಆಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ ಎಂದು ಅತಿ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅತಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಈ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಒಳಗಾಗಿ ಎಲ್ಲ ನೀರನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಶ್ರೀಮಾರ್ ಮುನಿಯಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಬಹಳ ನೀರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊ ಳ್ಳುವ ಕೆಪಾಸಿಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕೂಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕೇವಲ 25 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರಿನ ಅಶ್ರಯ

ಏದೆ. ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗಲೇ ನರ್ ಎಂ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಯಗಚಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಹಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ, ಆಗಾಗ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಗಚಿ ನದಿ ನೀರು ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಾವು ಜೀವನ ಮಾಡ ಬಹುದು ಎಂದು ಕೊನೆಯ ಜೀವ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರ ಕಡೆ ಬಹಳ ಜನರು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ನೋಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಒಂದು ಹೈಲೆವರ್ ಚಾನಲ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಆರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾಸಿಯಪ್ಪನವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಗಚಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಕರು ಯಾರು ಗಾಬರಿ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 65 ಭಾಗ ನೀರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಯವರೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಉಳಿದ 35 ಭಾಗ ನೀರನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತರಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಾಸಿಯಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಇಲ್ಲದೆ ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿಗೆ ಬರುವುದಾಗಿದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರದಿಂದ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೂ ಖರ್ಚು ಬೀಳತಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಯಗಚಿ ನೀರನ್ನು ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ತಿರು ಗಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಒಳಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ, ಬಡತನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ಇದರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ದಟ್ಟ ದಾರಿದ್ರ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಆ ಜನಗಳು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹತ್ತಾರು ಸಾರಿ ನಾವು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಮಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆ ಏಳೆಂಟು ಅಂಗುಲಗಳಾಗಬಹುದು. ಇದೂ ಸಹ ಒಂದು ಸಲ ಬೀಳದೆ ಯಾವ ವರ್ಷವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಪದೇ ಪದೇ ಬರುವ ಅಭಾವ ಅಥವಾ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾ ಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು, ರಸ್ತೆಗೆ ಮಣ್ಣು ಹಡ ಕುವುದು, ಗೋಕಟ್ಟೆ ತೆಗೆಯುವುದು, ಆಹಾರ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು, ಗಂಜಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ವಿಪರೀತ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಯಗಚಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ದೊರಕಿಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡು ತ್ತೇನೆ. ತತ್ಪಕ್ಷಣ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟ ವೇನು? ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಷ್ಟ ಹಣದ ತೊಂದರೆ ಎಂದು ಕಾಣು ತ್ತದೆ! ಅದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಂತದ ಜನ ಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ಇಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.

5-30 P.M.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈ ಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಕೆಲವು ರೈತರಾದರೂ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಾಗದ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡು ವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಆದರೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಭೂಮಿ ಯಲ್ಲಿ ಜಲಮಾರ್ಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಪರ್‌ಕೊಲೇಷನ್‌ನಿಂದಲೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನೀರಾವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಗಚಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ವೇದಾವತಿಯ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ತರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ಕೂಡಲೇ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎರ್. ಗೌಡ)

ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಲಿ ನಮ್ಮಕಡೆ ಬರಗಾಲವಿದೆ. ಹಂಗಾಮಿ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಕೂಡಲೇ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಖಾಯಂ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಗಚಿಯಿಂದ ಪಾಣಿವಿಲಾನ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ವೇದಾವತಿ ಕೆಳದಂಡೆಗೂ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಗಚಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಪೊದಲು ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅದರ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕುದನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತಿಪಟೂರು, ಹೆಬ್ಬೂರು ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೂ ಕೊಡಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮನೆ ಪಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ದೇವಯ್ಯ (ಮಂಡ್ಯ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಮಾರ್ ದೇವೆಗೌಡರು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ನದಿ. ಈ ನದಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಕೀರ್ತಿಗಳಿಸಿದೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಸರಕಾರಕ್ಕಿದೆ. ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿಯ ನೀರು ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಶಿವನಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾದ ನಂತರ ಮದರಾಸಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ, ಮೈಸೂರು, ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ, ದೇವರಾಜನಾಲೆ, ಸಿ ಡಿ ಎಸ್. ನಾಲೆ, ಕಾವೇರಿ ಬಲಭಾಗ, ವಿರಜಾನದಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ, ಹೀಗೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ನೂರು-ನೂರೈವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತರಿ ಫಸಲು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಕಪಿಲಾ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಪಿಲಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಶಿವನಮುದ್ರ, ಮದರಾನು ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ, ಕೆ ಆರ್ ಎಸ್ ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ, ಅಣೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದ ಯೋಚನೆ ಇದೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು 14 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದು ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ನಗರಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆಯಿರುವುದರಿಂದ, ಎಷ್ಟು ನೀರು ಕಪಿಲಾ, ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ, ಕೆ. ಆರ್. ಎಸ್. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳಿವೆ. ಇವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಈ ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವನಲ್ಲ. ನಾವು ಬದುಕುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ 1932ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಅನುಭವವಿದೆ. ನಾನು ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಾಂಗ ಎಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಯೋಚನೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಹಾಕಿರುವ ಕಬ್ಬು ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಜನರು ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಹೇಳುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲೆಯ ಕೆಳಗೆ ಕಬ್ಬು ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕಬ್ಬು ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆದರೆ ಸರಕಾರ ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿ ಆ ರೈತರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಈ ಸಭೆಗೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಬಂದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ದಿನ ನಾವು ಸತ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಂದೆ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಂತೆ ನಾನು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲರ ಪೂರ್ವೋತ್ತರವನ್ನು ಸರಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವರಿಗೆ ದಕ್ಷತೆ ಇದೆ, ಐದು ನಿಮಿಷ

ಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಪ್ಲಾನು ಎಸ್ಟಿಮೇಟು 15 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮೇಲೆನನಗೆ ಪೂರ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ಕೀರ್ತಿಗಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎನಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸ ವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗಬಾರದು. ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟೆ ಮೊದಲು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕಟ್ಟೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎರಡೂ ಕಡೆ ಕಟ್ಟೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನೀರಿಪ್ಪು ನೀರು ಬರವೇ ಹೋದರೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನೀರು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಎನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಪಾಂಡವಪುರ ಸಹಕಾರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಮಂಡ್ಯದ ಷುಗರ್ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ 1950ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಒಣಗಿ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಮತ್ತೆ ಒಣಗಿದರೆ ನಮ್ಮ ಗತಿ ಎನಾಗುತ್ತದೆ? ಸರಕಾರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ? ಜನ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆಯೇ? ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದವರು ಪಾಪರ್ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ನೀರು ತಂದು ಪೂರೈಸುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೇಗೆ ನೀರು ತರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಎಸ್ಟಿಮೇಟಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕಂಥವನು ನಾನು. ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವವನು ನಾನಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನನಗೆ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು. ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮವರೇ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇತರರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಇದೆಯೇ, ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಗುಂಪು ಮನೋಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇದೆ ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪನ್ನು ತುಳಿಯಿಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಸರಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಾಭವಿಲ್ಲ. ಜೇಕಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಥವಾ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬರಲಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರಲಿ. ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬತ್ತ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ, ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತೋರಿಸಿ ಕೊಡಲಿ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಸತ್ಕಾರ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲು ಕೆಲಸ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅನೂಯೆ ಇಲ್ಲ. ಜನರ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅಂಥಾದ್ದು ಯಾವುದಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದೇವಯ್ಯ.—ನೀವು ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬನ್ನಿ, ನಿಮಗೆ ನಾನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯೋ ಹೋಗಿ ಬದ್ದು ಬಿದ್ದುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದಕ್ಕೆ 1957ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರವರು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಗಂಗವಾಡಿ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಕಳೆದ 7 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಎಳು ವರ್ಷ

(ಶ್ರೀ ಜೆ. ದೇವಯ್ಯ)

ವಾದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಿಲ್ಲ. ಬನ್ನಿ, ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ, ಅದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೆಲ್ಕಂಡ ದೊಡ್ಡ ಗಂಗವಾಡಿ ಹತ್ತಿರ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲಾ ಕೆಳಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆ ದುಡ್ಡು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ರೀವೆಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 22,000 ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಪಿಕ್ ಅಪ್ ಧಾನಲ್ ಹಾಕಿ ಬೀಳುನೀರಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ 2 ಕೋ ರೂಪಾಯಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನಾಯಿತು ? ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪಿಕ್ ಅಪ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲಾದಿಂದ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲಾದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಲಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮೂಲಕ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಏನಾಯಿತು, ಹೇಳಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಲಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾಳೇನ ಹಳ್ಳಿ ಹತ್ತಿರ ಎಡಗಡೆಗೆ ಕಾವೇರಿ ಬ್ರಾಂಚು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಂಡ್ಯ ನಗರದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರಿಗೆ ತರೀ ಜಮೀನು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಲಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತರಿ ಭೂಮಿ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಇದ್ದರೆ ಐದು ಖಂಡುಗ ಬತ್ತ ಬೆಳೆದು ರೈತ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ನೆಂಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಲಸ್ಟ್ ಹಾಕಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ಕರೆಸಿ ದರಖಾನ್ತು ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬನ್ನಿ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೀವೆಟ್ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇದಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಹಳ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕೆಲಸ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜೆ. ದೇವಯ್ಯನವರು ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಕೆಲಸ ಮಾತಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದೇವರ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹಾಕಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ದಯೆ ಬಂದರೆ ಈ ಕೆಲಸವಾಗುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಿಂತು ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನ ದಂಗೆ ಏಳುತ್ತಾರೆ.ಹಾರಂಗಿ ಕಚ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಕಚ್ಚೆ ತುಂಬುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಟೇಜು ಬರುತ್ತದೆ ನೋಡಿ, ನದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮಳೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯುಗಾದಿ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೀಳಬೇಕಾದ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ನೋಡಿ, ಮಂಡ್ಯದ ರೈತರು ಲುಕ್ಸಾನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಿ ಅಂತ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆ ಹೋಯಿತು, ಕಬ್ಬು ಯಾವ ರೀತಿ ಒಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತೀರ. ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರು ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಕಷ್ಟ ಈಗ ವಿವರಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ನಿಮಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಇನ್ನೂ ದೂರಾಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ, ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರ. ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಖಂಡಿತ.

ಕಾವೇರಿ ಅನ್ನುವ ಹೆಸರು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಬಹಳ ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಕಾವೇರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಅಯ್ಯರ್‌ರವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ, ಅದು ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನವರ ಆಸೆಯೂ ನಿವಾರಣೆಯಾಯಿತು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದರೆ ಅವರು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಂದ,

ಬಹಳವಾಗಿ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಯಿತು. ಕಬ್ಬಿಣದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉಪಕರಣಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾವೇರಮ್ಮನೇ ಕಾರಣ. ಆಕೆಯು ನಹಾಯದಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಮಹದುಪಕಾರವನ್ನು ಕಣ್ಣಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಾಪನೆಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯೇ ಕಾರಣ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಬೆಲ್ಲ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ರೈತರು ಸಕ್ಕರೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲಾದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದಿ, ನಮ್ಮ ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೈತರುಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ರೈತರುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಇರಬೇಕಾದರೆ ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಿಂದ:

Sri N. O. SAMAJI.—(Marathi)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Let him kindly read the resolution.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ದೇವಯ್ಯ.—ಅವರು ಕಾವೇರಮ್ಮನ ಯೋಗಾನೇ ಕಾರಣ; ಅವರು ಕಾವೇರಮ್ಮನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ. ನಾವು ಕಾವೇರಮ್ಮನನ್ನು 365 ದಿವಸವೂ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. 1940ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಫುಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇದ್ದಾಗ, ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಆಹಾರ ಅಭಾವ ವಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲಾ ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮದ್ದಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ಆನಂದವಾಗಿ ಊಟ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಮೈಸೂರಿನ ನವರಾತ್ರಿ, ದಸರ ನೋಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ. ಕಾವೇರಮ್ಮನ ನೀರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಮೈಸೂರಿಗೆ ಪವರು, ಬೆಳಕು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತಿತ್ತು? ಬೆಳಕಿಲ್ಲದೆ ವೈಭವವೆಲ್ಲರುತ್ತಿತ್ತು? ಮೈಸೂರಿನ ದಸರ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಯವರು ನೋಡಲಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಾವೇರಮ್ಮನ ಮಹತ್ವ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಾಗ, ಈಗ ಅದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೆ, ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಂತಾದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಇಷ್ಟು ದೀರ್ಘ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House now adjourns and will re-assemble tomorrow at 12 noon.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Wednesday, the 1st April 1964.

WD 2598—GPB—900—22-6-64